

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000704

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУБіП України № 872 "С" від 28.05.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Нам'ясенко Юрій Олександрович
- Yurii O. Namiasenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка підприємств та галузей національного господарства

Дата захисту: 29-04-2024

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Акціонерне товариство "Банк Кредит Дніпро"

Код за ЄДРПОУ: 14352406

Місцезнаходження: вул. Жилианська, буд. 32, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): РСВР 075

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.85.15, 06.58.49

Тема дисертації:

1. Економічна ефективність альтернативного енергозабезпечення сільських домогосподарств
2. Economic efficiency of alternative energy supply of rural households

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробленню та обґрунтуванню теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо розвитку ринку електроенергії України шляхом державного стимулювання переходу сільських домогосподарств з категорії споживачів у категорію виробників електроенергії на базі відновлюваних джерел енергії. Враховуючи колосальний негативний вплив повномасштабної війни РФ проти України було концептуально розглянуто процес адаптації енергетичного ринку до скорочення постачання енергії. Враховуючи відсутність визначення поняття «сільське домогосподарство» в законодавстві України було надано власне визначення даного поняття, базуючись, як на законодавстві інших країн світу, так і структурі енергетичного споживання серед населення України. Активний розвиток відновлюваної енергетики у світі протягом останнього десятиліття значно вплинув на енергетичні ринки, зокрема в дисертаційні роботи показано, що за умови існування абсолютного конкретного ринку електроенергії – вихід

на нього відновлюваної енергетики безпосередньо впливає на зменшення рівня ринкової ціни. Особливу увагу було приділено питанню ставлення сільських домогосподарств до відновлюваної енергетики з позиції кривої байдужості споживання традиційної та відновлюваної енергії. Аналіз сучасного стану енергетичного сектору України проводився в розрізі оцінки ядерної генерації електроенергії, оцінки генерації електроенергії за допомогою теплоелектростанцій, оцінки рівня енергоефективності національної економіки та оцінки газопостачання в Україну, зокрема ймовірність виникнення дефіциту постачання природного газу в Україну. До 2035 загальна потужність ядерної енергетики України скоротиться вдвічі. Для України кількість основних викидів від тепло-електроенергетики в разі перевищує норми, допустимі в ЄС, і суттєво перевищують найгірші показники за викидами для найбідніших країн. Можна стверджувати, що до початку повномасштабної війни традиційна енергетика в Україні уже перебувала у стадії рецесії та потребувала значних обсягів інвестування для модернізації. В умовах фізичного дефіциту постачання електроенергії в Україні ціни на електроенергію будуть значно збільшуватись. Додатковим фактором збільшення ціни на електроенергію буде відновлення зруйнованої енергетичної інфраструктури за рахунок коштів бюджету. Підтверджено, що запровадження механізму гарантованого покупця та зеленого тарифу позитивно вплинуло на розвиток сонячної та вітрової енергетики серед юридичних та фізичних осіб України. Однак, було доведено, що основними факторами, які визначали розвиток відновлюваної енергетики в Україні являлось збільшення ефективності генеруючих установок відновлюваної енергетики, а також колосальне зменшення приведеної вартості генерації електроенергії відповідними технологіями. Розроблено оптимізаційну модель інвестиційної привабливості відновлюваної енергетики серед сільських домогосподарств. Цільова функція моделі полягає у максимізації дисконтного прибутку сільського домогосподарства за увесь період використання домашнього сонячної електростанції та систем збереження енергії. Розрахунки на базі побудованої оптимізаційної моделі та ринкових даних показують, що максимізація прибутку сільського домогосподарства досягається за умови зменшення власного споживання електроенергії та встановлення сонячної електростанції значної потужності (10 кВт і більше). Також було проведено моделювання показника приведеної вартості збереження енергії. Розрахунки демонструють спадний експоненційний характер зміни ціни збереження енергії в результаті зміни частоти використання системи збереження енергії протягом року. Таким чином використання систем збереження енергії являється оптимальним у поєднанні з використанням домашніх сонячних електростанцій, коли системи збереження енергії компенсують фактор відсутності генерації електроенергії протягом темної пори доби. В дисертаційній роботі було представлено ряд пропозицій з позиції розвитку ринку електроенергії на загальнонаціональному рівні, виконання яких дозволить забезпечити більший рівень конкуренції на ринку електроенергії, забезпечити максимальну диверсифікації виробництва електроенергії в Україні (тим самим підвищити рівень енергетичної безпеки країни), заощадити бюджетні кошти в контексті відновлення та розвитку енергетичного сектору України, шляхом залучення власних заощаджень сільських домогосподарств у розвиток відновлюваної енергетики країни.

2. The thesis is devoted to the development and substantiation of theoretical and methodological provisions and practical recommendations regarding the development of the electricity market of Ukraine through state stimulation of the transition of rural households from the category of consumers to the category of producers of electricity based on renewable energy sources. Taking into account the colossal negative impact of the full-scale war of the Russian Federation against Ukraine, the process of adapting the energy market to the reduction of energy supply was conceptually considered. Given the absence of a definition of the concept of "rural household" in the legislation of Ukraine, a proper definition of this concept was provided, based both on the legislation of other countries of the world and the structure of energy consumption among the population of Ukraine. The active development of renewable energy in the world during the last decade has had a significant impact on energy markets, in particular, it has been shown in dissertations that under the condition of the existence of an absolutely competitive electricity market, the entry of renewable energy into it directly affects the reduction of the market price. Particular attention was paid to the question of the attitude of rural households to renewable energy from the point of view of the consumption indifference curve of the consumption of traditional and renewable energy.

The analysis of the current state of the energy sector of Ukraine was carried out in terms of the assessment of nuclear electricity generation, the assessment of electricity generation using thermal power plants, the assessment of the level of energy efficiency of the national economy and the assessment of gas supply to Ukraine, in particular the probability of a shortage of natural gas supply to Ukraine. By 2035 the total capacity of Ukraine's nuclear power industry will be halved. For Ukraine, the number of main emissions from the heat and power industry is many times higher than the standards allowed in the EU and significantly exceeds the worst emission indicators for the poorest countries. It can be argued that before the start of a full-scale war, the traditional energy sector in Ukraine was already in recession and required significant investment for modernization. In the conditions of a physical shortage of electricity supply - in Ukraine, electricity prices will increase significantly (the US is already proposing to the Ukrainian government to review electricity prices). An additional factor in the increase in the price of electricity will be the restoration of the destroyed energy infrastructure at the expense of budget funds. It was confirmed that the introduction of the mechanism of the guaranteed buyer and the green tariff had a positive effect on the development of solar and wind energy among legal entities and individuals of Ukraine. However, it was proven that the main factors that determined the development of renewable energy in Ukraine were the increase in the efficiency of generating plants of renewable energy, as well as a colossal decrease in the present value of electricity generation by the corresponding technologies. An optimization model of the investment attractiveness of renewable energy among rural households has been developed. The objective function of this model is to maximize the discount income of the rural household for every period of use of the home solar power plant and energy conservation systems. The calculation based on the constructed optimization model and market data show that the maximization of the income of the rural household is achieved under the condition of reducing own electricity consumption and installing solar power plants of significant capacity (10 kW or more). Modeling of the indicator of the present value of energy conservation was also carried out. Calculations demonstrate the downward exponential nature of the change in the price of energy conservation as a result of the change in the frequency of use of the energy conservation system during the year. Thus, the use of energy conservation systems is optimal in combination with the use of home solar power plants, when energy conservation systems compensate for the lack of electricity generation during the dark hours of the day. In the dissertation, a number of propositions were presented from the standpoint of the development of the electricity market at the national level, the implementation of which will allow to ensure a higher level of competition in the electricity market, to ensure the maximum diversification of electricity production in Ukraine (thereby increasing the level of energy security of the country), to save budget funds in the context recovery and development of the energy sector of Ukraine, by attracting rural households' own savings.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Скрипник А. В., Нам'ясенко Ю. О., Жемойда О.В. Перспективи використання систем збереження електроенергії сільськими домогосподарствами та аграрним бізнесом. Економіка АПК. 2020. № 12. С. 54-63.

- Скрипник А. В., Нам'ясенко Ю. О. Оптимізація газопостачання як складова енергетичної стратегії України. Проблеми економіки. 2017. № 3. С. 87-94.
- Скрипник А. В., Нам'ясенко Ю. О., Сабіщенко О. В. Енергетичний сектор України: крах чи виживання. Проблеми економіки. 2018. № 1. С. 122-134.
- Скрипник А. В., Клименко Н. А., Нам'ясенко Ю. О. Аналіз та моделювання енергетичного потенціалу рослинних решток вітчизняного аграрного сектору. Економіка АПК. 2019. № 8. С. 17-26.
- Скрипник А. В., Нам'ясенко Ю. О. Оптимізація газопостачання в умовах світової експансії скрапленого природного газу. Економіка України. 2019. № 4. С. 3-17.
- Нам'ясенко Ю. О., Остапенко С.О.. Іноземні інвестиції, як потенційний фактор подолання пастки бідності для України. БІЗНЕСІНФОРМ. 2021. № 8. С. 19-28.
- Жерліцин Д. М., Нам'ясенко Ю. О. Фінансові аспекти впровадження відновлювальної енергетики в Україні та світі. Економіка і управління бізнесом. 2022. № 13 (2). URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/bioeconomy/article/view/16347/14553>.
- Skrypnyk A., Klymenko N., Talavyria M., Goray A., Namiasenko Y. Bioenergetic Potential Assessment of the Agricultural Sector of the Ukrainian Economy. International Journal of Energy Sector Management. 2019. Vol. 14. Issue. 2. URL: https://www.researchgate.net/publication/337711894_Bioenergetic_potential_assessment_of_the_agricultural_
- Zherlitsyn D., Khadzhyanova O., Simanaviciene Z., Mints A., Namiasenko Y. Analysis of the EU Energy Consumption Dynamics and its Impact on the Enterprise Economic Security. WSEAS Transactions on Environment and Development. 2023. Vol. 19. P. 290-299. URL: https://www.researchgate.net/publication/369578413_Analysis_of_the_EU_Energy_Consumption_Dynamics_a
- Skrypnyk A., Namiasenko Y., Sabishchenko O. Renewable energy as an alternative of the decentralization energy supply in Ukraine. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 2018. Vol. 1 (13). P. 121-127

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: економія енергоресурсів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жерліцин Дмитро Михайлович

2. Dmytro M. Zherlitsyn

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаульська Лариса Володимирівна
2. Larysa V. Shaulska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Віталіна Олексіївна
2. Vitalina O. Babenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Код за ЄДРПОУ: 02071168

Місцезнаходження: вул. Ярослава Мудрого, буд. 25, Харків, Харківський р-н., 61025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гальчинська Юлія Миколаївна
2. Yuliia M. Halchynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України**Код за ЄДРПОУ:** 00493706**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Нагорний Віталій Володимирович
2. Vitalii V. Nahornyi

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України**Код за ЄДРПОУ:** 00493706**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бутенко Віра Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бутенко Віра Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна